Kultur- og likestillingsdepartementet
Att.: Statsråd Lubna Jaffery

Asker, 10. januar 2026

STATSRÅDENS SVAR I STORTINGETS SPØRRETIME ONSDAG 7. JANUAR 2026

Vi har sett Stortingets videoverføring av Stortingets spørretime, onsdag 7. januar 2026, hvor statsråd Lubna Jaffery bl.a. svarte på spørsmål fra stortingsrepresentant Jorunn Gelditsch Lossius (KrF) om veilederen om kjønnsmangfold. Vi noterte bl.a. følgende sitater fra statsrådens svar:

> *Dette er en veileder som ikke er vedtatt.*
>
> *Dette er en veileder som har vært på høring.*
>
> *Det er ingenting i denne veilederen som er besluttet.*
>
> *Ingenting av de tingene som representanten stiller spørsmål om er politikk i dag.*
>
> *Stortingets video av Stortingets spørretime, onsdag 7. januar 2026, fra ca. 25:50*

Veilederens historikk og dokumentasjon tilsier at statsrådens svar i Stortinget ikke er korrekt.

Vi viser til følgende:

1. I tildelingsbrevet for 2024 til Bufdir, tillegg nr. 3, ba Kultur- og likestilingsdepartementet Bufdir om å utarbeide en nasjonal veileder for å anerkjenne kjønnsmangfold.

   Tildelingsbrevets tillegg nr. 3 formulerer oppdraget som følger:

   > ***2024-t3:9 Nasjonal veileder for kjønnsmangfold***
   >
   > *KUD ber Bufdir om å utarbeide en nasjonal veileder for å anerkjenne kjønnsmangfold.*
   >
   > *Veilederen skal rette seg til dem som utfører offentlige tjenester, som er i direkte kontakt med befolkningen og/eller innhenter opplysninger om kjønn i sin virksomhet.*
   >
   > *Formålet er å sikre en form for anerkjennelse av kjønnsmangfold og ikke-binært kjønn i tjenester som er i kontakt med befolkningen og som innhenter og/eller bruker opplysninger om kjønn i sin virksomhet.*
   >
   > *Innholdet må utarbeides i tråd med den etablerte arbeidsprosessen for utarbeidelse av veiledere, som blant annet innebærer å involvere relevante aktører.*
   >
   > *Frist: mai 2025*
   >
   > *Oppdraget er sendt i Virksomhetsstyringskanalen 6. juni 2024*
   >
   > *Tildelingsbrev til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet 2024*
   > *Tildelingsbrev til Bufdir 2024 – tillegg nr. 3, oppdrag 2024-t3:9, side 10*

2. Torsdag 6. juni 2024 ble oppdraget sendt fra KUD til Bufdir i kanal for virksomhetsstyring.

   Bestillingen fra KUD er formulert som følger:

   > ***Bestilling***
   >
   > *KUD ber Bufdir om å utarbeide en nasjonal veileder for å anerkjenne kjønnsmangfold.*
   >
   > *Veilederen skal rette seg til dem som utfører offentlige tjenester, som er i direkte kontakt med befolkningen og/eller innhenter opplysninger om kjønn i sin virksomhet.*
   >
   > *Formålet er å sikre en form for anerkjennelse av kjønnsmangfold og ikke-binært kjønn i tjenester som er i kontakt med befolkningen og som innhenter og/eller bruker opplysninger om kjønn i sin virksomhet.*
   >
   > *Den nasjonale veilederen skal:*
   >
   > - *Ha som formål å bedre og belyse rettighetssituasjonen for ikke-binære i de offentlige tjenestene.*
   > - *Rette seg mot offentlige og private aktører som utøver offentlige tjenester, som er i direkte kontakt med befolkningen og/eller innhenter og bruker opplysninger om kjønn i sin virksomhet.*
   >
   > *Innholdet må utarbeides i tråd med den etablerte arbeidsprosessen for utarbeidelse av veiledere, som blant annet innebærer å involvere relevante aktører.*

   Departementet opplyser at dersom Bufdir har spørsmål knyttet til bestillingen eller utfordringer med å rekke fristene, så kan Bufdir ta kontakt med navngitt saksbehandler i KUD.

   KUD informerer dessuten om at oppdraget også blir formidlet ved tillegg til tildelingsbrev.

   Bestilling datert 6. juni 2024 fra KUD til BUFDIR gjennom virksomhetskanalen

3. Tillegg nr. 3 til tildelingsbrevet for 2024 oppgir mai 2025 som frist for veilederen. Mai 2025 oppgis også som frist i bestillingen gjennom virksomhetskanalen.

   Tildelingsbrev til Bufdir 2024 – tillegg nr. 3, oppdrag 2024-t3:9, side 10
   Bestilling datert 6. juni 2024 fra KUD til BUFDIR gjennom virksomhetskanalen

4. Torsdag 26. juni 2025 lanserte Kultur- og likestillingsdepartementet den nasjonale veilederen om kjønnsmangfold ved publiseringen av pressemelding nr. 40/25.

   Pressemeldingens tittel var: «*Regjeringa lanserer ein nasjonal rettleiar om kjønnsmangfald*».

   KUD: Pressemelding 40/25: «Regjeringa lanserer ein nasjonal rettleiar om kjønnsmangfald»

5. Vi anmodet 5. desember 2025 Kultur og likestillingsdepartementet om følgende innsyn:

> *Vi viser til denne nasjonale veilederen:*
> *https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/regjeringa-lanserer-ein-nasjonal-rettleiar-om-kjonnsmangfald/id3112319/*
>
> *Det frem går av veilederen at: «Bufdir fikk i oppdrag av Kultur- og likestillingsdepartementet å utarbeide en nasjonal veileder for å anerkjenne kjønnsmangfold i juni 2024.»*
>
> *Vi anmoder om innsyn i:*
>
> *1: Departementets vedtak om å utarbeide denne nasjonale veilederen*
> *2: Departementets oppdrag, slik det er formulert og oversendt til Bufdir*

Departementet svarte i brev til oss datert 10. desember 2025 at:

> *Departementets vedtak om å utarbeide den nasjonale veilederen om kjønnsmangfold er et organinternt dokument, og er derfor unntatt fra offentligheten med grunnlag i offentlighetsloven §14, 1 ledd.*
>
> *Svarbrev datert 10. desember 2025 fra KUD til Verdialliansen*

Departementet bekrefter altså at det foreligger et vedtak i om å utarbeide en nasjonal veileder for å anerkjenne kjønnsmangfold. Vedtaket må være foretatt før bestillingen ble sendt til Bufdir. Fordi vedtaket er unntatt fra offentligheten, har verken offentligheten eller Stortinget innsyn i hvem som foretok vedtaket, når det skjedde, eller vedtakets begrunnelse.

6. Etter vår forståelse må det nødvendigvis også foreligger et vedtak i departementet om å godkjenne den veilederen som Bufdir leverte som svar på departementets bestilling.

   Dette vedtaket må nødvendigvis ha dato senest torsdag 26. juni 2025, da regjeringen lanserte veilederen. Dette vedtaket har vi ikke anmodet om innsyn i, og har ikke kunnskap om dette.

7. Anmodning nr. 2 omfattet innsyn i departementets oppdrag til Bufdir. Dette anmodningen ble imøtekommet, og innsyn ble gitt ved svar mottatt 10. desember 2025.

   KUD: Bestilling i forbindelse med utarbeidelse av nasjonal veileder for kjønnsmangfold

8. Den 17. september 2025 sendte Bufdir den allerede publiserte veilederen på offentlig høring. I høringsbrevet, som er datert 17. september 2025, omtales veilederen som «*utkast til faglige råd om møter med kjønnsmangfold for offentlig ansatte*», og den allerede vedtatte veilederen karakteriseres som «*første versjon av de faglige rådene*».

   Bufdirs side om høring: Faglige råd for offentlig ansatte om møter med kjønnsmangfold
   Høringsbrev vedr. «utkast til faglige råd om møter med kjønnsmangfold for offentlig ansatte»

9. I høringen gir Bufdir dokumentet en annen status og betegnelse enn i den opprinnelige bestillingen og regjeringens lansering. Dette gir uklarhet om dokumentets status, prosedyre og hjemmel. I den versjonen som Bufdir sendte på høring i september 2025, skriver Bufdir:

   > *Bufdir fikk i oppdrag av Kultur- og likestillingsdepartementet å utarbeide en nasjonal veileder for å anerkjenne kjønnsmangfold i juni 2024. Vi har arbeidet ut fra Bufdirs definerte arbeidsprosess for faglige råd og kunnskapsbaserte retningslinjer. Det ferdige produktet er heretter omtalt som faglige råd.*

   Råd om møter med kjønnsmangfold for offentlig ansatte, kapittel «metode og arbeidsprosess"

   Verken regjeringen eller Bufdir har klargjort om det ferdige produktet, omtalt som *faglige råd*, fortsatt er tiltenkt status som en nasjonal veileder.

   Klarhet om status for det endelige dokumentet har betydning. Råd som gis i en offentlig veileder har et mer formelt mandat som normerende for all offentlig sektor, enn et dokument med råd, som riktignok er anbefalt, men uten samme forpliktelse som en veileder.

10. Da regjeringen lanserte veilederen 26. juni 2025, måtte det forstås slik at veilederen fra samme tidspunkt var en gjeldende nasjonal veileder for kjønnsmangfold, selv om Bufdir først flere måneder senere sendte veilederen på offentlig høring.

    I og med at verken Bufdir eller departementet har presisert at råden som ble sendt på høring likevel ikke skal ha status som en nasjonal veileder, er det naturlig å legge til grunn at rådene fortsatt imøtekommer regjeringens bestilling av nasjonal veileder for kjønnsmangfold, og at det ferdige produktet, omtalt som *faglige råd*, samtidig er en nasjonal veileder.

11. Veilederens avsnitt om «*Metodisk tilnærming og utviklingsprosess*», oppsummerer de viktigste stegene i utviklingsprosessen i 7 punkter. Det fremgår av pkt. 7 at de faglige rådene skal sendes på ekstern høring (publisere rådene) og at utkastet skal bearbeides på bakgrunn av innspillene. Ferdigstilling og publisering av retningslinjen finner sted etter dette.

    Veilederen slik den ble sendt på høring, avsnitt om «Metode og arbeidsprosess»

12. Ifølge utredningsinstruksen 3-3 skal forslag til lov og forskrift og forslag til tiltak med vesentlige virkninger, normalt legges ut på høring. En beslutning om å unnlate høring skal «*være skriftlig og begrunnet og skal følge saken*».

    Utredningsinstruksen, se kap. 3-3 om Høring

13. På tross av dette lanserte regjeringen likevel versjon 1 av den nasjonale veilederen i juni 2025 uten forutgående høring. Veilederens versjon 1 ble riktignok sendt ut på høring i september 2025, men da som en revisjon av den allerede vedtatte og lanserte veilederen.

14. Høringen inviterte ikke til vurdering av grunnlaget for, og utformingen av, veilederen. Bufdir hadde utarbeidet et standard spørreskjema med spørsmål som forutsatte de rådene som allerede var lansert. Det ble spurt om brukervennlighet, praktiske gjennomføring og om rådene var tydelige og forståelige. Høringsinstanser med innvendinger mot veilederens samlede innretning, formål, og råd, måtte utarbeide høringsuttalelse i eget brev.

    Spørreskjema fra Bufdir til høring om veilederen for kjønnsmangfold

15. Det foreligger ingen logg som viser endringer fra den veilederen som ble publisert og lansert i juni 2025, til de rådene som ble sendt på høring i september 2025.

Med bakgrunn i denne gjennomgangen, oppsummerer vi følgende:

1. ***Den nasjonale veilederen for kjønnsmangfold ble lansert av regjeringen 26. juni 2025***
2. ***Det som ble lansert 26. juni 2025 er veilederens versjon 1***
3. ***Versjon 1 ble sendt på offentlig høring 17. september 2025 for revisjon til versjon 2***
4. ***Den lanserte versjon 1 må nødvendigvis være vedtatt før lansering***
5. ***Den lanserte versjon 1 anses å være regjeringens politikk inntil den er revidert eller trukket***
6. ***Statsrådens svar i spørretimen onsdag 7. januar 2026, kan etter dette ikke være korrekt***

Med vennlig hilsen
VERDIALLIANSEN

Jan Harsem, daglig leder

VEDLEGG:

- Verdialliansens høringsuttalelse til Bufdir.:
  Høringsuttalelse fra Verdialliansen til veileder med råd om møter med kjønnsmangfold

KOPI:

- Stortingets familie- og kulturkomité

Verdialliansen - nettverk for kristne verdier og menneskerettigheter - skal fremme og forsvare kristne verdier i samfunnet. Verdialliansen skal også fremme og forsvare kristen tro, identitet og verdigrunnlag som legitimt og beskyttet av menneskerettighetenes diskrimineringsvern.

VERDIALLIANSEN
nettverk for menneskerettigheter og kristne verdier
ORG.NR.: 913 714 547
POST: Postboks 23 • 1371 Asker • Norge
WEB: www.verdialliansen.no / **FACEBOOK:** https://www.facebook.com/verdialliansen
EPOST: post@verdialliansen.no / **TLF.:** 95 77 11 99